

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 632.95:633.15 (477.53)

ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ НА ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ КУКУРУДЗИ В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Долошко М.О., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Іванюк М.Ф., к. с.-г. н., доцент к

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Актуальність: однією з основних проблем ефективного вирощування кукурудзи є якісне контролювання бур'янів у посівах культури. Особливо важливим є надійний захист на перших етапах розвитку культури. Гербокритичний період у кукурудзи триває від появи 3-го листка до 14 листка або протягом перших 8 тижнів після появи сходів кукурудзи. Зменшення урожайності, у разі відсутності захисту від в цей період, може сягати понад 80% від потенційної продуктивності культури.

Мета дослідження: визначення впливу обробітку ґрунту на фактичну забур'яненість посівів кукурудзи та подальшої урожайності культури.

Матеріали й методи досліджень: дослідження проводилось протягом 2022-2023 рр. у п'ятипільній сівозміні з наступним чергуванням культур: кукурудза на зерно – соя – озима пшениця – кукурудза на зерно – соняшник. Місцем розташування дослідження було фермерське господарство «Агромакс – 2020» Миргородського району, Полтавської області. При дослідженні вивчалися наступні варіанти основного обробітку ґрунту:

- Оранка 28-30 см (контроль);
- Глибоке рихлення 37-40 см;
- Дискування 8-10 см (при луценні стерні соняшнику);
- Дискування 15-17 см.

Ґрунтовий покрив представлений чорноземом реградованим із вмістом гумусу 3,5% у орному шарі, рН сольової витяжки 6,2 – 6,4, ємність вбирання, >90 мг-екв/100 г ґрунту.

Результати дослідження: зафіксовано суттєвий вплив варіантів основного обробітку ґрунту на отримання своєчасних і дружних сходів кукурудзи, а також на формування забур'яненості посівів. На ділянках з глибоким рихленням, за рахунок хорошого прогрівання ґрунту, спостерігалось інтенсивне проростання кукурудзи. При цьому рясність бур'янів протягом всього вегетаційного періоду тут була на 8% меншою порівняно з контролем.

На варіантах з дискування на 8-10 см ступінь засміченості посівів був на 21% вищим, ніж на контрольному варіанті. Значний відсоток в структурі шкідливої рослинності складала падалиця соняшнику. Причиною цього був

розтягнутий період проростання кукурудзи, що сприяло збільшенню забур'яненості посіву та зниженню його урожайності в цілому.

Дискування на 15-17 см забезпечило середній результат між варіантами дискування на 8-10 см та глибоким рихленням на 37-40 см. Сходи кукурудзи тут були рівномірними, а кількість бур'янів була на 8% вищою відносно контролю.

Забур'яненість посівів спричинене різними варіантами основного обробітку ґрунту на пряму впливало і на урожайність кукурудзи та в загальному на ефективність її вирощування.

Висновки: заміна полицевого обробітку ґрунту на 28-30 см на його глибоке розпушення забезпечувало вищу протибур'янову стійкість посівів кукурудзи. При цьому слід відмітити, що глибоке рихлення не завжди є можливим, оскільки попередник може залишати різну кількість пожнивних решток на полі, що безпосередньо пов'язано з якістю майбутнього основного обробітку. Тому, в сівозміні, під різні культури доцільно застосовувати різноглибинну систему основного обробітку ґрунту, яка забезпечить якісне виконання завдань які перед даною системою залежно від попередника, стану поля, майбутньої культури. Під кукурудзу на зерно найвищою ефективністю характеризувався варіант з глибоким розпушенням ґрунту на 37 – 40 см, що забезпечило зниження забур'яненості посівів на 8%, прибавку врожаю 2,2 т/га, рівень рентабельності +18% порівняно з оранкою (контроль) на 28-30 см.